

ปัญหาและความเป็นมาของไวยา

การวิจัยครั้งนี้มาจากข้อสงสัยว่าจะมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของผู้เรียนหรือไม่ คือเมื่อเสนอวิธีให้เรียนความหมายคำโดยให้วิธีเสนอให้เรียนแบบสอดคล้อง แบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม แบบใช้ภาพประกอบ และแบบใช้นิยามความหมาย (กลุ่มควบคุม) กับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแล้ว ผลการเรียนรู้ความหมายคำของนักเรียนจะแตกต่างกันหรือไม่ตลอดจนถึงวิชาถึงวิธีเสนอให้เรียนและเพศของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ความหมายคำของนักเรียน

สำหรับความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวมีที่มาดังนี้

หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มีโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรที่จัดให้ผู้เรียนมีอยู่ 5 กลุ่มดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : 2)

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของชีวิต

และสังคม โดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างนิสัยสำนึก เจตคติ และพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพว่าด้วยประสบการณ์ที่จะนำไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่าวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาถูกจัดไว้ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้โดยมีจุดประสงค์ของวิชาภาษาไทยไว้ว่าภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติการเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนตามควรแก่วัยเห็นคุณค่าของภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิดแสวงหาความรู้และมีเหตุผลจึงต้องปลูกฝังให้มีความรู้ดังต่อไปนี้

- 1) มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
- 2) สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกรูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล
- 3) สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลตลอดจนสามารถใช้ภาษาในเชิงสร้างสรรค์ได้
- 4) มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อกวสารชน และแหล่งความรู้อื่น ๆ
- 5) สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิดตัดสินใจแก้ปัญหาและวินิจฉัยเหตุการณ์ต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทย วรรณคดี ทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการสร้างเสริมความมั่งคั่งในชีวิต

ในการเรียนภาษาใดๆนั้นจะมีทักษะในการใช้ภาษาหลายด้าน เช่น ด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะในด้านการอ่านนี้ (กองการประถมศึกษา, 2523:4-8) ได้กล่าวถึงไว้ว่าการที่เด็กจะสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ความหมายของคำที่ใช้ ความเข้าใจความหมายของคำและความเข้าใจ เรื่องที่อ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างมากและการรู้ความหมายของคำศัพท์ได้มาก เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน ดังนั้นในการเรียนรู้คำหรือการเขียนเรื่องคำเป็นเรื่องสำคัญมากนัก เด็กจะต้องเข้าใจความหมายของคำและนำไปใช้ในการฟัง พูด และเขียนได้อย่างถูกต้อง (กรมวิชาการ, 2524:54)

จะเห็นได้ว่าจุดประสงค์ในการสอนภาษาไทยนั้นต้องสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องทั้งสอดคล้องกับคำกล่าวของแมคกินีทิส (McGinitie, 1961: 687 - 688 อ้างถึงใน คารณิคุภักดิ์นกิจ, 2520 : 8) ที่ว่าถ้าเด็กรู้คำมากพอเหมาะสมกับวัยของตนและสามารถนำคำนั้นๆไปใช้อย่างถูกต้องเด็กก็จะสามารถเข้าใจความคิดของคนอื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมของตนรวมทั้งเด็กจะสามารถสื่อความหมายหรือแสดงความคิดความเข้าใจของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้

จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาด้านการเรียนการสอนในวิชาต่างๆทุกวิชา โดยเฉพาะในกลุ่มทักษะภาษาไทย จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2532 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี (2534 : 16) นักเรียนได้คะแนนกลุ่มทักษะภาษาไทยเฉลี่ยร้อยละ 55 ทั้งนี้เพราะว่ามีนักเรียนถึงร้อยละ 85.38 ใช้ภาษามลายูถิ่นในชีวิตประจำวันแต่ใช้ภาษาไทยเฉพาะอยู่ในโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง จากผลการประเมินชี้ให้เห็นว่าสมรรถภาพด้านทักษะภาษาไทยยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเพื่อจะหาวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ในเรื่องของการอ่าน การเขียน การพูด หรือการคิดนั้น รัสเซลล์ (Russell, 1961 : 164) กล่าวว่าความสามารถในการอ่านของเด็กเกิดจากการพูด การเขียน การคิดต่าง ๆ ก็คือ ล้วนเป็นผลของการเข้าใจความหมายของคำหรือคำศัพท์ทั้งสิ้น ดังนั้นในการสอนคำในระดับประถมศึกษาควรสนใจและเอาใจใส่ในการสอนให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ เพราะว่าการรู้ความหมายคำต่างๆเป็นรากฐานของการอ่าน การพูด การฟังและการเขียนต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยที่เน้นการเรียนรู้อ่าน

การเรียนรู้อ่านจะเกิดขึ้นได้เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างซึ่งวิธีเสนอให้เรียนก็เป็นตัวแปรสำคัญอย่างหนึ่งต่อการเรียนคำเกี่ยวกับเรื่องนี้ เมอร์ด็อก (Murdock, 1963 : 79 - 86) กล่าวว่าวิธีเสนอสิ่งที่ให้เรียนหรือจำมีส่วนช่วยในการจำด้วย เขาได้ศึกษาในปี ค.ศ. 1968 พบว่าระบบการเก็บความจำจะแตกต่างกัน ถ้าหากเสนอสิ่งที่ต้องการให้จำด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน และเนื่องจากพฤติกรรมการจำมีองค์ประกอบพื้นฐานเป็นสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมกับองค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนรู้ (Deese and Hulst, 1967 : 370) จึงอาจสรุปได้ว่าวิธีการเสนอสิ่งที่ให้เรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วย

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้คำ นอกจากวิถีเสนอให้เรียนแล้วความแตกต่างระหว่างเพศของผู้เรียนก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้คำดังที่อนาสตาซี (Anatasi, 1958:497) พบว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถในการคำนวณและความสามารถในการให้เหตุผลเพศชายจะสูงกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิงมีความสามารถด้านภาษาและความสามารถด้านความจำสูงกว่าเพศชาย ส่วนในด้านความจำพบว่าเพศหญิงเรียนรู้ในเรื่องการท่องจำมากกว่าเพศชาย (Havighurst, 1972) และแมทลิน (Matlin, 1983, quoted in Maccoby and Jackin, 1974:361) กล่าวว่า เพศชายและเพศหญิงน่าจะไม่มี ความแตกต่างกันเกี่ยวกับความสามารถในการจำและทักษะในการเข้ารหัสการถอดรหัสแต่ในบางกรณีเช่นความจำด้านถ้อยคำและเรื่องราวเกี่ยวกับสังคม ผู้หญิงจำได้ดีกว่าผู้ชายสำหรับวลีกลั่น บลุษะกาญจน (2525 : 40) กล่าวว่าเรามักจะยอมรับกันว่าความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสาเหตุสำคัญให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการอ่าน ในระดับประถมศึกษาผู้หญิงจะอ่านได้ดีกว่าผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ทักษะ ทักษะคิด ความสนใจ การแสดงพฤติกรรมจากการค้นคว้าปรากฏว่าเพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกันแต่การที่ชายและหญิงมีทัศนคติหรือความสนใจการเรียนรู้สิ่งต่างๆไม่เหมือนกันเป็นเพราะชนบ ธรรมนิยมประเพณีของสังคม

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความแตกต่างระหว่างเพศจะส่งผลให้แตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ภาษาจึงสมควรที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิถีเสนอให้เรียนและเพศของนักเรียนว่าจะมีผลต่อการรู้ความหมายคำหรือไม่ ตลอดจนนักวิจัยร่วมระหว่างตัวแปรทั้งสองด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวอย่างสอดคล้อง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวอย่างตรงกันข้าม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศของนักเรียน
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนคำ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวอย่างสอดคล้อง

ในการเรียนภาษาซึ่งประกอบด้วยทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนั้นนอกจากอาศัยเสียงเป็นสื่อแล้วจำเป็นต้องอาศัยข้อความแวดล้อมหรือคำแวดล้อม ซึ่งจากการศึกษาของสตาโนวิชและเวสต์ (Stanovich and West, 1983 : 1 - 4) ได้ศึกษาผลของประโยคที่มีคำแวดล้อมที่มีต่อภาระงานค่าเป้าหมายโดยทดลองกับนักศึกษาโดยให้อ่านประโยคที่มีคำแวดล้อมเป้าหมายซึ่งแบ่งค่าเป้าหมายที่สากและง่าย คำแวดล้อมที่สอดคล้องกัน (Congruous) ไม่สอดคล้องกัน (Incongruous) และแบบเป็นกลาง (Neutral) โดยให้นักศึกษาอ่านในใจและทดสอบโดยให้ระลึกค่านามที่เป็นค่าเป้าหมายในประโยคให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ผลการทดลองปรากฏว่าค่าเป้าหมายที่ง่ายใช้เวลาในการระลึกละเอียดกว่าค่าเป้าหมายที่สากประโยคที่มีคำแวดล้อมแบบสอดคล้องกันใช้เวลาในการระลึกละเอียดกว่าประโยคที่มีคำแวดล้อมแบบเป็นกลางและแบบไม่สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ

ผลจากการศึกษาพบว่าค่าแวดล้อมที่สอดคล้องกันส่งผลต่อการจำค่าเป้าหมายซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของคิโนชิตา คาท และ คาทลิน (Kinoshita, Taft and Taplin, 1985:346) ที่ว่าค่าแวดล้อมช่วยให้เกิดความหมายและยังช่วยตอบสนองต่อค่าเป้าหมายได้เร็วขึ้นต่อมายังมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เนื้อหาในประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่างสอดคล้องคือ แทรทเนอร์ (Trattner, 1989 : 3197 - A) ซึ่งได้ศึกษาผลของความยากของคำและจำนวนประโยคสอดคล้องในเรื่องที่มีต่อความสามารถรับรู้ความหมายคำจากประโยคแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 จากโรงเรียนใกล้ ๆ กัน 3 โรงเรียน จำนวน 139 คนโดยใช้คำสำหรับเส้นโค้งให้เรียน 44 คำ เนื้อเรื่องสำหรับทดลองคำดังกล่าว 1 เรื่องออกแบบการทดลองแบบแฟคทอเรียล 2 x 3 (ระดับความยากของคำ x จำนวนประโยคสอดคล้อง) มีทั้งหมด 6 กลุ่มการทดลองคือ

กลุ่มที่ 1	คำง่าย	/	จำนวนประโยคสอดคล้องมาก
กลุ่มที่ 2	คำง่าย	/	จำนวนประโยคสอดคล้องปานกลาง
กลุ่มที่ 3	คำง่าย	/	จำนวนประโยคสอดคล้องน้อย
กลุ่มที่ 4	คำยาก	/	จำนวนประโยคสอดคล้องมาก
กลุ่มที่ 5	คำยาก	/	จำนวนประโยคสอดคล้องปานกลาง
กลุ่มที่ 6	คำยาก	/	จำนวนประโยคสอดคล้องน้อย

แล้วดำเนินการทดลองโดยทดสอบก่อนใช้คำ 44 คำ ทดสอบการรับรู้ความหมายแล้วทดลองโดยให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยให้ใช้คำที่กำหนดให้เติมในช่องว่างให้สอดคล้องกับเนื้อหาเมื่อเติมคำเสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านซ้ำอีกครั้งแล้วทดสอบความหมายคำ ผลจากการศึกษาพบว่า คำยากนักเรียนรับรู้ความหมายจากประโยคแวดล้อมได้น้อยกว่าคำง่าย จำนวนประโยคสอดคล้องในเนื้อเรื่องมาก การเรียนรับรู้ความหมายคำได้ดีกว่าจำนวนประโยคสอดคล้องในเนื้อเรื่องน้อยและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองคือจำนวนประโยคสอดคล้องของเนื้อหาช่วยในการรับรู้ความหมาย คำยากได้ ในขณะที่จำนวนประโยคสอดคล้องของเนื้อหาน้อยช่วยในการรับรู้ความหมายคำง่ายได้สูงและจากการค้นคว้าของเชฟฟิลบีน (Shefilbine, 1990 : 71) ที่ว่าองค์ประกอบที่สำคัญ

ในการเรียนรู้ความหมายคำจากประโยคแวดล้อมไม่ใช้การคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลของผู้อ่าน แต่เป็นลักษณะการบรรณาธิกเนื้อเรื่อง ซึ่งลักษณะของเนื้อเรื่องที่นักเขียนสามารถทำนายความหมายคำได้ถูกต้องจะมีลักษณะที่สามารถโยงสัมพันธ์ไปถึงคำนิยามของคำได้ และจากการแนะนำเพิ่มเติมของเคลลัส และคณะ (Kellass, et al., 1991 : 47 - 71) ว่าการใช้ประโยคสอนคำใหม่หรือการเลือกใช้ประโยคเพื่อให้เหมาะสมกับการตีความจะตั้งค่านึงถึงความสอดคล้องของเนื้อหาและความสมเหตุสมผลในเนื้อหาซึ่งสอดคล้องกับที่พอลและคณะ (Paul, et al., 1992 : 712) ได้สืบค้นในประเด็นเดียวกันนี้ว่าความสัมพันธ์เฉพาะระหว่างคำที่ไม่รู้ความหมายกับคำที่รู้แล้วในประโยคจะทำให้ประโยคมีความไวในการทำนายความหมายคำสูง

สำหรับงานวิจัยในประเทศไทย พัญพร ธรรมไพบูลย์ (2532 : ก-ข) ได้ศึกษาผลของความถี่คำใหม่ในข้อความและประเภทประโยคแวดล้อมที่มีต่อการเรียนอ่านคำใหม่ของนักเขียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่งและมีความพร้อมทางภาษาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างแก่นักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาที่หนึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดยะลาจำนวน 384 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีความพร้อมทางภาษาสูงจำนวน 192 คน และนักเรียนที่มีความพร้อมทางภาษาต่ำจำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือสมุดแผ่นภาพเสนอคำใหม่ 8 คำ จำนวน 6 ชุด ซึ่งแตกต่างกันตามระดับความถี่ของคำ (ความถี่ของคำ 3 ครั้ง 6 ครั้ง และ 9 ครั้ง) และประเภทประโยคแวดล้อม (ประโยคแวดล้อมสัมพันธ์กันและประโยคแวดล้อมที่ไม่สัมพันธ์กัน) และบัตรคำสำหรับทดสอบจำนวน 6 ชุด ทำการทดลองให้นักเรียนเป็นรายบุคคลโดยให้แต่ละคนเข้ารับการทดลองเพียงครั้งเดียว ให้นักเรียนอ่านคำโดยวิธีแบบเรียน - สอบ ให้คะแนนจากครั้งการเขียนโดยนับจากครั้งการเขียนแรกถึงครั้งการเขียนสุดท้ายก่อนที่จะตอบผูกติดต่อกันเป็นจำนวน 3 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่อ่านคำโดยวิธีประโยคแวดล้อมสัมพันธ์กันให้จำนวนครั้งการเขียนน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนอ่านคำโดยวิธีประโยคแวดล้อมไม่สัมพันธ์กัน

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศพบว่าวิธีเสนอให้
เขียนคำโดยใช้ประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่างสอดคล้องจะทำให้การเขียนคำเพื่อให้เกิดการรู้
ความหมายนั้นได้ผลดีดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้ประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่าง
สอดคล้องมาใช้ในการเสนอให้เขียนคำในครั้งนี้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตัวอย่างตรงกันข้าม

ในเรื่องการใช้คำตรงกันข้ามเพื่อเขียนคำศัพท์หรือใช้ตัวอย่างที่ให้ความหมาย
ตรงกันข้ามได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

วิลเลียม (William, 1983 : 1 - 29) ได้กล่าวว่าการใช้คำตรงกันข้าม
(Antonym) หรือข้อความตรงกันข้ามในการเปรียบเทียบเป็นการพัฒนาการเขียนรู้และ
ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เขาได้ทำการศึกษาเรื่องนี้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาและนักศึกษาวิชาลัย ๒ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน แบ่งการทดลองออกเป็น ๓
การทดลองในการทดลองแรกเป็นการศึกษากระบวนการคิดเชิงเหตุผลในการประเมินโดย
ให้กลุ่มตัวอย่างเขียนคำ ที่มีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามและคำที่มีความหมายสัมพันธ์สอดคล้อง
ใช้วิธีการเปรียบเทียบความเหมือนกัน และความแตกต่างกันของคำทั้งสองชุดได้รับการ
ประเมินความสัมพันธ์ทั้งสองประเภทอย่างดี และทดลองกับนักเรียนแล้วว่ามีควมไวสูงใน
การเขียนรู้ จากนั้นจึงทดลองกับกลุ่มตัวอย่างผลการทดลองปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มเขียนคำ
ได้ดีขึ้นไม่แตกต่างกันในการทดลองที่สอง ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านข้อความสองประเภทคือ
ข้อความสอดคล้องและข้อความขัดแย้ง ซึ่งข้อความทั้งสองประเภทได้รับการประเมินและ
ทดลองเช่นเดียวกับเรื่องมีในการทดลองแรกโดยวัดความเข้าใจข้อความ ผลการทดลอง
พบว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าใจข้อความทั้งสองประเภทได้ดี แต่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษ
วิชาลัยสามารถเข้าใจข้อความที่สัมพันธ์ตรงกันข้ามได้เร็วกว่าข้อความที่สัมพันธ์สอดคล้องการ
ทดลองที่สามเป็นการศึกษาการระลึกคำโดยให้กลุ่มตัวอย่างเติมคำคู่สอดคล้องและคำคู่ตรงข้าม
จากผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถระลึกคำตรงกันข้ามได้เร็วกว่าคำคู่สอดคล้อง

ต่อมาได้มีผู้สนใจและศึกษาการใช้คำตรงกันข้ามอีกคือ รอสส์ และคณะ (Ross, et al., 1984 : 1 - 40) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านข้อความที่มีการเปรียบเทียบความหมายในรูปของความสัมพันธ์ 5 ประเภท คือ

- 1) ความสัมพันธ์ตรงกันข้าม (Antonym)
- 2) ความสัมพันธ์กับการมีตัวอย่าง (Case Relations)
- 3) ความสัมพันธ์แบบกลุ่ม (Class Inclusion)
- 4) ความสัมพันธ์แบบส่วนย่อยกับส่วนรวม (Part - Whole Relations)
- 5) ความสัมพันธ์แบบคล้ายคลึง (Similar)

ข้อความแต่ละประเภทจะประกอบด้วย 12 ข้อความ รวมทั้งหมด 60 ข้อความรวม เป็นแบบทดสอบ The Semantic Relation Test โดยทดสอบความเข้าใจกับนักศึกษาปริญญาตรีของวิทยาลัยแฮมิลตันในนิวยอร์ก จำนวน 83 คน ผลจากการทดลองพบว่ากลุ่มตัวอย่างอ่านข้อความที่มีการเปรียบเทียบความหมายโดยใช้ความสัมพันธ์ทั้ง 5 ประเภทได้ไม่แตกต่างกันซึ่งรอสส์ได้อภิปรายว่าอาจจะเป็นไปได้ว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสามารถมองเห็นความสัมพันธ์แบบต่างๆของข้อความระดับสูงจากความรู้เดิม จึงทำให้ความเข้าใจในข้อความที่มีความสัมพันธ์แบบต่างๆได้ไม่แตกต่างกัน

ในทำนองเดียวกันนี้ บลาโชวิกซ์ และ ฟิชเชอร์ (Blachowicz and Fisher, 1988 : 1 - 17) ได้ศึกษาการเขียนคำนิยามคำศัพท์ของนักเรียนเกรด 4 เปรียบเทียบกับการเขียนคำนิยามคำศัพท์ของผู้ใหญ่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในภาคตะวันตกตอนกลางของสหรัฐอเมริกา จำนวน 89 คน และครูจากวิทยาลัยใกล้ ๆ กัน 15 คน โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเขียนคำนิยามคำศัพท์จำนวน 16 คำ ซึ่งประกอบด้วยคำประเภทคำนาม คำกริยา คำนามวิเศษณ์ (Adjective) และคำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) อย่างละ 4 คำ เมื่อกลุ่มตัวอย่างเขียนนิยามเสร็จผู้ทดลองได้จำแนกวิธีการเขียนคำนิยามเป็น 7 ประเภท คือใช้กลุ่มคำใช้คำคล้ายหรือคำตรงข้าม ใช้การอธิบายใช้การบรรยายหรืออธิบายหน้าที่ของคำ ใช้การยกตัวอย่าง ใช้การตั้งประโยคและใช้การโยง

ลัมสันส์ ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่จะเขียนคำนิยามแบบกลุ่มคำมากกว่ากลุ่มตัวอักษร
ที่เป็นนักเขียนเกรด 4 และมีความแตกต่างระหว่างประเภทของคำนิยาม พบลักษณะเฉพาะใน
การให้คำนิยามแบบกลุ่มคำ คือจะใช้ได้ดั่งกับคำประเภทคำนามแต่ใช้กับคำกริยาได้ไม่คงที่ในแต่
ละคนและผู้ใหญ่จะให้รูปแบบคำนิยามคล้ายๆกัน นอกจากนี้เดอร์กิน (Durkin, 1989:339- 340)
ได้เสนอรูปแบบของเนื้อหาในการการสอนความหมายคำไว้ว่าควรใช้คำตรงกันข้าม

สำหรับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำตรงกันข้ามในประเทศไต้หวันกรมวิชาการ
(2523) ได้เสนอแนะว่า ในการเรียนคำใหม่ให้นักเรียนหาความหมายของคำใหม่จากคำ
ตรงกันข้ามซึ่งสอดคล้องกับสจ่า จันท์เอม (2509 : 65 - 66) ที่ได้เสนอแนะวิธีการเรียน
รู้คำศัพท์มีประสิทธิภาพด้วยการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์โดยนำคำศัพท์มาคู่กับคำที่มีความ
หมายตรงข้ามกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าการใช้คำตรงข้ามหรือให้
ตัวอย่างที่มีความหมายตรงกันข้ามจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คำได้ดีอีกวิธีหนึ่ง

๒. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีเสนอให้เรียนโดยการใช้ภาพ

ภาพเป็นสิ่งที่สื่อความหมายและจัดได้ว่าเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจ
ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจากการศึกษาของคินเดอร์ (Kinder, 1959 : 29 -
30) ที่ได้นำภาพมาใช้ประโยชน์ในการประกอบการเรียนการสอน ทำให้เขากล่าวว่าภาพจัดเป็น
ทัศนวัสดุ (Visual Aids) ที่มีราคาแพงและหางากที่สุด ภาพที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนโดย
ครูสามารถใช้เป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ภาพทำให้ความคิดที่คลุมเครือแจ่มชัดขึ้น
ยังมีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาพ คือ ลัมส์เดียนส์ (Lumsdians, 1949) ดีโน (Deno,
1965) ไพอิว และ ฮาเมย์ (Paivio and Yarmey, 1966) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเร้าที่เป็น

รูปภาพและสิ่งเร้าที่เป็นคำในลักษณะที่เป็นคู่สัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา อายุประมาณ 8 - 10 ขวบ ให้วิธีการทดสอบความจำโดยวิธีการระลึกผลปรากฏว่าการระลึก ได้ดีกว่าแบบคำกับคำ ต่อมาจากการศึกษาของมิลเลอร์ (Miller, 1968:672 - 682) ได้ทำ การวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของเด็กในปี ค.ศ. 1935 โดยทดลองกับเด็กเกรด 3 จำนวน 100 คน ให้ดูภาพ 6 ภาพเป็นภาพที่ตัดมาจากหนังสือแบบเรียนในเกรด 3 เนื้อหาของภาพมีส่วนที่เป็นองค์ ประกอบรายละเอียดแตกต่างกันมากกว่าที่จะมีลักษณะรวมผลการวิจัยปรากฏว่าเด็กสามารถเข้าใจ ลักษณะสำคัญของส่วนต่าง ๆ ของภาพที่จะทำให้เข้าใจภาพได้ว่าเป็นภาพอะไรเพียง 19.5 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นนอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าถ้าครูกระตุ้นแนะนำให้เด็กตั้งใจสนใจในรายละเอียด องค์ประกอบต่างๆ ของภาพโดยให้ภาพที่เด็กยังไม่เคยดูมาก่อนแล้วพบว่าเด็กสามารถเห็นองค์ ประกอบของภาพที่มีลักษณะเป็นกฎเกณฑ์ความหมายของภาพเด็กแต่ละวัยแตกต่างกันอย่างไร ใน การวิจัยครั้งนี้เป็นผลที่ไม่น่าพึงพอใจเพราะประชากรที่ใช้มีจำนวนน้อยเกินไปการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้นยังมีปัญหาข้อยุ่งยากในการรับรู้และความเข้าใจการ สัมพันธ์องค์ประกอบส่วนย่อยๆของภาพซึ่งก็หมายความว่าเด็กเล็กยังไม่สามารถเข้าใจองค์ ประกอบของภาพชนิดที่มีลักษณะแบบเคลื่อนไหวนั้นเอง

ส่วนโฮล์ม (Holme, 1987:14-18) ได้ศึกษาถึงผลของการใช้ภาพประกอบที่มีต่อ การตอบคำถามของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จากโรงเรียนประถม ศึกษาที่อยู่ในชานเมืองตอนใต้ของรัฐเพนซิลวาเนียจำนวน 116 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 10 ปี 5 เดือนถึง 13 ปี 2 เดือน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มี 3 ชุด คือ ชุดแรกเป็นรูปภาพโดย ไม่มีการบรรยายด้วยตัวอักษรชุดที่สองเป็นการบรรยายคำถามด้วยอักษรล้วน ชุดที่สามเป็นภาพที่มี ตัวอักษรบรรยายจำนวน 150 - 200 คำต่อ 1 ภาพ นักเรียนแต่ละคนถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มเมื่อแต่ละคนได้ดูภาพหรือเนื้อเรื่องแล้วจะต้องตอบคำถามทั้งหมด 25 ข้อที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อเรื่องหรือรูปภาพนั้นผลการศึกษาพบว่านักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีภาพประกอบและกลุ่มที่ใช้ รูปภาพล้วนทำคะแนนได้ดีกว่ากลุ่มที่มีการบรรยายด้วยตัวอักษรล้วนได้มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถ ทางการอ่านต่ำ แต่ไม่มีความแตกต่างในกลุ่มการทดลองด้วยรูปภาพล้วนหรือรูปประกอบการ

บรรณานุกรมด้วยตัวอักษร จากการศึกษา^{ผู้ให้}ให้เห็นว่าถ้าว่านเรื่องที่มีภาพประกอบเนื้อเรื่องทำให้
 นึกเรียนส่วนารอดลอมคำถามได้ดีกว่าการอ่านเรื่องที่ไม่มีภาพประกอบ นอกจากนั้นผู้สนใจศึกษา
 เกี่ยวกับท้าวให้ภาพประกอบการเรียน^{หรืออีกคือ}เลวิน โรเวอร์ และ เคลียร์ (Lewin, Rohwer
 and Cleary, 1971) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งเร้าที่เป็นรูปภาพของสัมพันธ์กับรูปภาพและสิ่งเร้าที่
 เป็นคำของสัมพันธ์กับค่าผลการศึกษาพบว่า ถ้าวาระลอกจากถ้าวเรียนสิ่งเร้าที่เป็นรูปภาพของ
 สัมพันธ์กับรูปภาพจะระลิกได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่เป็นคำของสัมพันธ์กับคำ

สำหรับในประเทศไทยเกี่ยวกับท้าวให้ภาพ^{นั้น}มีผู้กล่าวถึงผลการวิจัยไว้ดังนี้คือ

สมพงษ์ สิริเจริญ (2505 : 22-25) ได้กล่าวถึงผลการวิจัยเกี่ยวกับภาพประกอบ
 หนังสือไว้ดังนี้

- 1) ภาพประกอบหนังสือช่วยเร้าความสนใจของผู้อ่านอย่างได้ผล
- 2) ภาพประกอบช่วยแปลความหมายของเนื้อหาในตำราเรียน
- 3) ภาพประกอบช่วยให้ผู้อ่านจดจำเนื้อหาจากตำราได้ดีขึ้น
- 4) ภาพสีช่วยเพิ่มความสนใจ และความเป็นจริงได้ดีกว่าภาพขาวดำ
- 5) เด็ก ๆ ชอบรูปภาพขนาดใหญ่เต็มหน้า หรือครึ่งหน้ามากกว่าขนาดเล็ก
- 6) เพื่อให้ได้ผลอย่างเต็มที่ หนังสือควรจะมีภาพประมาณครึ่งหนึ่งของเล่ม
- 7) ลักษณะหรือส่วนสำคัญ ๆ ของภาพนั้นควรจะคลุ้มตรงกลางหรือใกล้มุมซ้ายของภาพ

จากการศึกษาของเจิงลักษณะ มหาวิจิตรมนตรี (2513) ที่ศึกษาเปรียบเทียบผล
 สัมฤทธิ์การเร้า^{หรือ}คำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นด้วยการใช้ภาพประกอบการ
 สอนว่ามีผลต่อการจำตัวสะกดและความคงทนในการจำหรือไม่ โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่หนึ่งถึงสามกลางโรงเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นครั้งนี้แก่นักเรียนออกเป็นสอง
 กลุ่มๆละ 25 คน กลุ่มแรกเรียนโดยการใช้ภาพประกอบ และกลุ่มที่สองเรียนโดยไม่มีภาพ

ประกอบ ผลการวิจัยปรากฏว่าการสนทนาศัพท์ภาษาไทยโดยใช้ภาพประกอบ เร็วขึ้นได้ดีกว่า การไม่ใช้ภาพประกอบ ส่วนในด้านความคงทนการรู้ใช้ภาพประกอบการสอนไม่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย

ต่อมา วุฒิ แตรสิงห์ (2514 : 76 - 83) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแบบสีและขนาดของภาพประกอบแบบเร็นท์นิก เร็นระดับประถมศึกษาตอนปลายโดยศึกษากับนักเรียน 2 กลุ่มๆ ละ 300 คนให้แต่ละกลุ่มดูภาพกลุ่มละ เนื้อหาแต่แบบสีและขนาดของภาพเป็นแนวเดียวกันทั้งสองกลุ่มเพื่อต้องการทราบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายชอบภาพประกอบแบบเร็นท์นิกอย่างไรผลปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่ว่าจะเป็นเพศชายในระดับชั้นใดชอบภาพดำมากกว่าภาพแดงหรือภาพวาดลายเส้น ชอบภาพสีแบบธรรมชาติมากกว่าภาพขาวดำหรือภาพสีเดี่ยวซึ่งอิทธิพลของแบบสีมีต่อการเลือกภาพของนักเรียนชาย อายุ 13 ปี ที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มากกว่าต่อการเลือกภาพของนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ อย่างไรก็ตามแบบของภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกภาพของนักเรียนมาก กล่าวคือ ถ้าใช้ภาพดำแทนภาพลายเส้นหรือภาพแดงจะทำให้ภาพนั้นดึงดูดความสนใจได้มากสำหรับคุณค่าของภาพนั้น จาเนียร ช่วงโชติ (2516 : 16) ได้กล่าวถึงคุณค่าของภาพที่สามารถให้เป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายกว่าวิธีที่หนังสืออ่านชั้นทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและมีทัศนคติที่ถูกต้องตรงเนื้อมากที่สุดเพราะบุคคลได้มีมโนทัศน์ในสิ่งต่าง ๆ อย่างถูกต้องและสมบูรณ์บุคคลนั้นย่อมเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภาพดังที่กล่าวข้างต้นทำให้ทราบว่าภาพช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ได้รับความสนใจของผู้เรียนได้ดี ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาพมาประกอบการวิจัยครั้งนี้

4. เอกสารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

ความแตกต่างระหว่างเพศที่เกี่ยวข้องกับ ความสามารถในการเรียนของนักเรียนได้มีการศึกษามานานแล้วและศึกษาในหลาย ๆ เนื้อหาวิชาดังเช่น คลาร์ค (Clark, 1961 : 205) ได้ศึกษาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเพศโดยควบคุมในเรื่องอายุจริง อายุสมองของนักเรียนเกรดสามสี่และแปดผลปรากฏว่านักเรียนชายและหญิงไม่แตกต่างกันในเรื่องสติปัญญาและทักษะพื้นฐานในการอ่าน การทำเลขแต่ในเรื่องการใช้ภาษาและการสะกดปรากฏว่านักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย ส่วนพาร์สลีย์ (Parsley, 1963 : 210 - 212) ได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนและเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศพบว่านักเรียนหญิงเก่งกว่านักเรียนชายในการอ่าน การสะกดและการเขียน ส่วนนักเรียนชายเก่งประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มากกว่านักเรียนหญิง

ในเวลาต่อมาแมทลิน (Matlin, 1983, quoted in Maccoby and Jackin, 1974 : 361) ศึกษาเกี่ยวกับความจำของเด็กที่ต่างเพศกันโดยแบ่งเนื้อหาที่จะให้จำออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) จำเนื้อหาด้านถ้อยคำ (2) จำสิ่งของและจำนวน (3) จำการรวมกันของถ้อยคำและที่ไม่ใช่ถ้อยคำและ (4) จำเรื่องเกี่ยวกับสังคมจากการศึกษาพบว่าในการทดลอง 22 ครั้งมีจำนวน 10 ครั้งที่นักเรียนหญิงระลึกเนื้อหาด้านถ้อยคำได้มากกว่านักเรียนชายจำนวน 12 ครั้งไม่พบว่าแตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างเพศด้านความจำถ้อยคำนี้จะปรากฏพบเมื่อนักเรียนมีอายุเกิน 7 ปีขึ้นไป ส่วนความจำด้านอื่น ๆ พบว่าไม่มีการจำที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างระหว่างเพศ เขาสรุปว่าเพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถในการจำค่า และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลก็เป็นเนื้อหา (Storing) และการดึงข้อมูลออกมาใช้ (Retrieving) นอกจากนี้เพศชายและเพศหญิงน่าจะ ไม่แตกต่างกันในการเลือกใช้กลยุทธ์จำ (Memory Strategies) แต่ต่างกันไปตามในบางกรณีธรรมชาติของเนื้อหาที่เรียนมีอิทธิพลต่อการระลึก นั่นคือ เพศหญิงน่าจะจำเนื้อหาด้านถ้อยคำและเนื้อหาด้านสังคมได้ดีกว่าเพศชาย

อย่างไรก็ตาม ในเรื่องเกี่ยวกับเพศนี้ได้มีการศึกษากันต่อมา ซึ่งได้แก่ผลการทดลองที่นำเสนอใจของเพค และ ฮันนาฟิน (Peck and Hunnaffin, 1983:100 - 106) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนให้จดบันทึกในการฟังที่มีต่ออาจารย์ของนักเรียนต่างเพศกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 104 คนเพศชาย 43 คน เพศหญิง 61 คน ตัวลุ่มถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 4 กลุ่มคือ กลุ่มที่สอนให้จดบันทึก กลุ่มที่ไม่สอนให้จดบันทึกกลุ่มที่สอนให้จดบันทึกแต่ไม่ต้องจดบันทึกและกลุ่มที่ไม่สอนให้จดบันทึกและไม่ต้องจดบันทึก เมื่ออ่านให้ฟังแล้วกลุ่มที่ต้องจดบันทึกคือกลุ่มที่ 1 และ 2 ซึ่งต้องจดบันทึกเรื่องราวที่ได้จากการฟังลงในกระดาษที่แจกให้ ส่วนกลุ่มที่ไม่ต้องจดบันทึกคือกลุ่มที่ 3 และ 4 ก็ให้ตั้งใจฟังอย่างเดียว หลังจากนั้นมีการทดสอบความจำทันที และทั้งช่วงเวลาทดสอบ 5 วัน และ 30 วัน ผลการศึกษาพบว่า มีกิริยาร่วมระหว่างนักเรียนที่ต่างเพศกันและการจดบันทึกกล่าวคือการจดบันทึกของนักเรียนเพศหญิงมีคะแนนมากกว่าการจดบันทึกของนักเรียนเพศชายแต่การไม่จดบันทึกนักเรียนเพศชายมีคะแนนมากกว่านักเรียนเพศหญิงจากการศึกษาครั้งนี้เห็นว่านักเรียนเพศหญิงจำเรื่องราวที่ฟังแล้วจดบันทึกได้มากกว่านักเรียนเพศชาย

นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับการอ่านคำดังที่ทอมป์สัน (Tompson, 1987 : 212 - 219) ที่ศึกษาเพื่อดูความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับการอ่านคำโดยคาดหวังว่าเด็กผู้ชายมีความสามารถในการอ่านเท่ากับเด็กหญิงและคาดหวังว่าเด็กผู้ชายสามารถแยกเสียง (Segment) ได้ดีกว่าเด็กผู้หญิง เขาแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 วิธี วิธีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย 7 ขวบ จำนวน 87 คน ที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับเดียวกันเป็นเด็กชาย 37 คน หญิง 50 คน ให้อ่านคำพ้องเสียงที่สะกดผิดเข้ากับคำที่สะกดถูกเช่น Lite - Light กับคำพ้องเสียงสะกดผิดชนิดคล้ายคลึงเข้ากับคำสะกดถูก เช่น horse - horse การศึกษาวิธีที่ 2 ใช้กลุ่มตัวอย่างชุดเดิมให้อ่านคำที่ออกเสียงตรงตามพยางค์ (Regular) เช่น sent และคำที่อ่านออกเสียงไม่ตรงตามการพยางค์ (Exception) เช่น come และการศึกษาวิธีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่เรียนที่อ่านอายุ 6 ขวบจำนวน 84 คน เป็นเพศชาย 39 คน เพศหญิง 45 คน คำที่เสนอให้เรียนเป็นคำที่ออกเสียงตรงตามการพยางค์ในการศึกษา

วิธีที่ 2 จำนวน 20 คำการเสนอคำให้อ่านประกอบด้วยตัวอักษรที่เป็นพยัญชนะและสระ 2 หรือ 3 ตัวแรกแล้วตามด้วยคำเต็มเช่นba - back, rou - round การศึกษาทั้ง 3 วิธีมีการฝึกก่อนเป็นรายบุคคลทดสอบด้วยการอ่านออกเสียงแล้วนับจำนวนครั้งที่ออกเสียงถูกผลการศึกษาระดับสูงนั้นสัมพันธ์กันคือเด็กผู้ชายมีความสามารถในการอ่านเท่ากับเด็กผู้หญิง และสามารถแยกเสียงได้ดีกว่าเด็กหญิง

ในปีเดียวกัน บอยเชอร์ (Boyer, 1987 : 4037 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ที่รับจากการฟังกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 ซึ่งมีความสามารถในการอ่านตัวจำนวน 54 คน เป็นชาย 28 คนหญิง 26 คน ระดับสติปัญญาเฉลี่ยประมาณ 86.28 นักเรียนทั้งหมดเข้าร่วมในโครงการซ่อมเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างทุกคนจะต้องเข้ารับการทดลอง 3 เงื่อนไขการทดลอง คือฟังเรื่องจากครูปฟังเรื่องจากเทปบันทึกเสียง และอ่านเรื่องเองในใจ นักเรียนชายได้คะแนนสูงกว่านักเรียนหญิงทั้ง 3 เงื่อนไขเช่นกัน

เกี่ยวกับความสามารถในด้านการฟังของนักเรียนเพศหญิงและเพศชายนั้น อัจฉรา จิตรใจภักดิ์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการฝึกทักษะการฟังต่างรูปแบบที่มีต่อความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีเพศต่างกันผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีความสามารถในการฟังสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษาของพิชรินทร์ ท้าวภักญา (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้ภาพประกอบสองสีและเพศที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าไม่พบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนเพศชายและหญิง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าความแตกต่างระหว่างเพศทำให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ในหลายๆด้านดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศดังที่กล่าว

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนคำ

ในการเรียนภาษาไทยหรือภาษาใดก็ตามที่สัมพันธ์กับเรียนคำจากการกล่าวของ คาร์ไมเคิล (Carmichael, 1946: 557) ที่ว่าพัฒนาการทางกึ่งคำของเด็กมีความสำคัญต่อการ เรียนรู้ของเด็กคือถ้าเด็กสามารถตอบสนองต่อคำต่างๆได้ถูกต้องก็แสดงว่าเด็กมีไหวพริบสูง และสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆได้ดีและการเรียนคำจะเกิดขึ้นได้เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ หลายอย่างซึ่งจากการที่ฟินอคเคียโร (Finocchiaro, 1958: 122-126) ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการสอนคำเพื่อให้นักเรียนรู้ความหมายและสามารถนำไปใช้ได้ก็ต่างถูกต้องนั้นครูควรสอนในรูปแบบ ประโยคที่มีความหมาย

การเรียนคำศัพท์นั้นจากการเสนอแนะของ ลาดอ (Lado, 1970: 120-125) มีวิธีการ เรียนคำศัพท์ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) การฟัง (Hearing the Word) ให้นักเรียนฟังคำศัพท์เป็นคำโดดๆ และเมื่อคำ ศัพท์นั้นอยู่ในรูปประโยค โดยให้ฟังซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง
- 2) การออกเสียง (Pronouncing the Word) ครูควรฝึกฝนให้นักเรียนออกเสียง ศัพท์ที่สอนอย่างถูกต้อง
- 3) การจับความ (Grasping the Meaning) โดยให้จับความจากข้อความแวดล้อม หรือบริบท (Context) ซึ่งจะเป็นสถานการณ์ที่ชัดเจนอยู่ในตัวแล้ว หรืออาจจะให้หาคำเหมือน และคำตรงข้าม ด้วยก็ได้
- 4) การใช้รูปภาพ (Picture) รูปภาพที่นำมาใช้ควบคู่กับการสอนศัพท์อาจจะเป็นภาพ ง่าย ๆ และเข้าใจได้ดี เช่น รูปภาพที่ใช้เส้นตรง เส้นโค้งประกอบกัน อาจจะเป็นรูปที่วาดขึ้น เลงหรือเลือกมาจากหนังสือนิยายสาร แต่ข้อสำคัญคือต้องเป็นภาพที่เหมาะสมโดยไม่ทำให้นักเรียน เกิดความสับสนคลุมเครือ

5) การแสดงบทบาท (RolePlaying) ฝึกให้นักเรียนรู้ความหมายของศัพท์โดยการแสดงบทบาทซึ่งอาจจะเป็นการแสดงที่เข้าใจง่าย เช่น การแสดงบทสนทนาเกมส์ และเพลง เป็นต้น และเช่นเดียวกันในการเรียนภาษาสำหรับเด็กในโรงเรียน ทินเคอร์ (Tinker 1968: 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้คำไว้ว่าเด็กจะอ่านเข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่ย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน และองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งคือการรู้คำศัพท์ เขาสรุปว่าการรู้ความหมายต่าง ๆ เป็นรากฐานของการเรียนการอ่าน ส่วนบลูมและคณะ (Bloom and others, 1974: 18) ได้วิเคราะห์ความสามารถทางสมองของมนุษย์ ออกเป็นความสามารถต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานแก่กันและกันได้แก่ความรู้ความเข้าใจการนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่าคือ จัดให้ความสามารถด้านความรู้เป็นพื้นฐานขั้นแรกของความสามารถขั้นต่อไปซึ่งความรู้ขั้นแรกสุดตามความคิดของบลูมคือความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ (Knowledge of Terminology) ดังนั้นพื้นฐานขั้นแรกสุดในการเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ คือความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์หรือคำนั้นเองและจากการแนะนำของ แมคเคอว์น และคณะ (McKeown et. al, 1985: 534-552) ที่ว่าการสอนคำโดยการใช้ให้นักเรียนจำคำศัพท์จากรายการคำและจำความหมายคำจากพจนานุกรมเป็นวิธีการที่ไม่ประสบความสำเร็จ วิธีที่มีผลต่อความเข้าใจความหมายคำจะต้องรวมการเรียนรู้มนทัศน์และประโยคแวดล้อมที่ใช้พร้อมๆกันและในการสอนความหมายคำแก่นักเรียนนั้นยังมีองค์ประกอบอีกหลายอย่างที่ดีที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึงที่สำคัญก็คือลักษณะของเนื้อหาในประโยคที่สามารถเห็นความหมายสำคัญของคำ เนื่องจากการใช้คำเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนทักษะในระดับสูงและสำหรับการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ของมนุษย์ทั้งนี้เพราะความรู้เกี่ยวกับคำเป็นพื้นฐานเบื้องต้นสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้นดังที่ กานเยและบรักส์ (Gagne & Briggs 1979: 57) ได้จัดลำดับขั้นความรู้ภาคความคิดของมนุษย์ออกเป็น 3 ระดับจากระดับพื้นฐานไปถึงระดับที่สูงขึ้นดังนี้คือ

- 1) สารสนเทศข้อความ (Verbal Information)
- 2) กลวิธีการคิด (Cognitive Strategy)
- 3) ทักษะทางสติปัญญา (Intellectual Skill)

จากความรู้ 3 ระดับตามแนวคิดของกานเฮและบริกส์จะเห็นว่าสารด้านถ้อยคำเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต่อไปและจากการพิจารณารายละเอียดพบว่ากานเฮและบริกส์จำแนกสารด้านถ้อยคำออกเป็น 3 ประเภท คือสารด้านถ้อยคำประเภทชื่อ (Name) สารด้านถ้อยคำประเภทประพจน์หรือข้อเท็จจริง (Proposition or Facts) และสารด้านถ้อยคำประเภทคำบรรยายหรือคำสันทนา (Discourse) จากการศึกษาของเดอว์กิน (Durkin, 1989: 339-340) ที่ได้เสนอรูปแบบของเนื้อหาในการสอนความหมายคำ ดังนี้

- 1) การให้คำนิยามเป็นการอธิบายและขยายลักษณะ (Characterization) ของคำ
- 2) การใช้คำคล้ายกันเป็นการใช้คำที่นักเรียนรู้ความหมายและคำที่นักเรียนไม่รู้ความหมายสร้างเป็นประโยคที่มีความสัมพันธ์กัน
- 3) การสรุป (Summary) เป็นการใช้ประโยคเสนอลักษณะกำหนด (Attribute) ของคำหลาย ๆ แห่งมาแล้วสรุป
- 4) การเปรียบเทียบกับสิ่งอื่น (Simile) ที่มีลักษณะสำคัญที่สอดคล้องกัน
- 5) การใช้ตัวอย่างลักษณะ (Example)
- 6) การใช้ตัวอย่างตรงข้าม (Antonym)
- 7) การใช้กลุ่ม (Groupings) เป็นการใช้กลุ่มของคำที่มีจะปรากฏร่วมกันบ่อยๆ และจากผลการวิจัยของอันเดอร์วูด รันควิสต์ และชูลซ์ (Underwood, Runquist and Schulz, 1958: 70-77) ได้ศึกษาการเรียนรู้คำตอบสนองในการเรียนรู้สัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันภายในรายการใช้กลุ่มตัวอย่าง 320 คน เรียนรายการคำคู่จำนวน 10 คู่ ที่ประกอบด้วยพยางค์ไร้ความหมายเป็นคำแรก และคำคุณศัพท์เป็นคำตอบสนองรายการที่หนึ่งคำตอบสนองเป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ cheerful, sunny, carefree, pleasant, laughing, happy, genial, jolly, smiling รายการที่สองคำตอบสนองเป็นคำที่มีความหมายไม่สัมพันธ์กันคือ spiey, rounded, hairy, modern, tiresome, fiery, faithful, plastic, guilty ผลการทดลองพบว่าการตอบสนองที่มีความคล้ายคลึงกันภายในรายการคู่ทำให้การเรียนรู้ดีขึ้น

เขียนหาตอบสนองเร็วขึ้นและการเขียนในขั้นเขียนการโยงสัมพันธ์ที่วางสำหรับไพวิโอและยูลิวี (Paivio and Yuille, 1967:65-66) ได้ทำการทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองเขียนคำคู่สัมพันธ์ด้วยการใช้ถ้อยคำ การสร้างจินตภาพและการทบทวนในใจโดยตั้งสมมุติฐานว่าจะมีอิทธิพลระหว่างความหมายของคำ คำจินตภาพของคำและวิธีการเขียนคำ แต่ผลการทดลองไม่ได้สนับสนุนสมมุติฐานนั้นนั่นคือไม่มีอิทธิพลระหว่างตัวแปรทั้งสาม ผู้รับการทดลองจำคำคำจินตภาพสูงมากกว่าคำคำจินตภาพต่ำและไม่ขึ้นกับวิธีการที่ใช้ในการเขียนคำและเกี่ยวกับการเขียนคำนี้ เบกซ์ และคลาร์ก (Begg and Clark, 1975:117-122) ได้ทำการทดลองพบว่าวิธีการเขียนคำสามารถกระตุ้นให้เกิดจินตภาพและได้ผลดีเมื่อข้อความที่คำนั้นปรากฏอยู่โดยคำที่มีจินตภาพสูงถูกจำได้ดีในข้อความที่มีคำจินตภาพสูงมากกว่าในข้อความที่มีคำจินตภาพต่ำผู้ที่สนใจและศึกษาเกี่ยวกับด้านนี้ยังมีแมคดเนียลและเพรสลีย์ (McDaniel and Pressley 1984:598-609) ได้ทดลองการเขียนรู้คำศัพท์ใหม่ โดยเปรียบเทียบการสอนคำศัพท์ใหม่ 3 วิธี คือ การสอนโดยใช้คำหลักเป็นตัวแนะ (keyword) ใช้คำแวดล้อมและใช้คำหลักเป็นตัวแนะกับคำแวดล้อมร่วมกัน ทดลองกับนักศึกษาที่เรียนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้นตามเงื่อนไขการทดลองคือกลุ่มควบคุมให้เรียนคำศัพท์พร้อมทั้งความหมายของศัพท์ กลุ่มคำหลักเป็นตัวแนะให้เรียนคำศัพท์และเสียงตัวที่เป็นคำหลัก พร้อมความหมายของคำศัพท์ กลุ่มใช้คำแวดล้อมให้เรียนคำศัพท์พร้อมประโยค 3 ประโยค ซึ่งในแต่ละประโยคและกลุ่มที่ใช้คำหลักเป็นตัวแนะกับคำแวดล้อมร่วมกันให้เรียนคำศัพท์ ประโยค 3 ประโยค และเสียงที่เป็นคำหลักทดสอบโดยการระลึกผลการทดสอบปรากฏว่า กลุ่มที่ใช้คำหลักเป็นตัวแนะระลึกคำศัพท์ได้ดีกว่ากลุ่มที่ใช้คำแวดล้อมและกลุ่มควบคุม ส่วนกลุ่มที่ใช้คำหลักเป็นตัวแนะระลึกได้ดีกว่ากลุ่มที่ใช้คำแวดล้อมอย่างเดี่ยวและกลุ่มควบคุมตามลำดับจากการศึกษานี้ให้เห็นว่าคำแวดล้อมส่งผลต่อการระลึก

ส่วนบลาคอวิช และฟิชเชอร์ (Blachowicz and Fisher, 1988:1-17) ได้ศึกษาการเขียนคำนิยามคำศัพท์ของนักเรียนเกรด 4 เปรียบเทียบกับการเขียนคำคำนิยามศัพท์ของผู้ใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงกลางของสหรัฐอเมริกาจำนวน 89 คนและครูจากวิทยาลัยใกล้ ๆ กัน 15 คน โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเขียนคำนิยามศัพท์จำนวน 16 คำซึ่งประกอบด้วยประเภทคำนาม คำกริยา คำนามวิเศษณ์ และคำกริยวิเศษณ์อย่างละ 4 คำเมื่อ

กลุ่มตัวอย่างเขียนนิยามเสร็จผู้ทดลองได้จำแนกวิธีการเขียนคำนิยามเป็น 7 ประเภทคือใช้กลุ่มคำเดียวหรือคำตรงกันข้ามใช้การอธิบายใช้การบรรยาย หรืออธิบายหน้าที่ของคำ ใช้การยกตัวอย่าง ใช้การตั้งประโยคและใช้การโยงสัมพันธ์ ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่วัดจะเขียนคำนิยามแบบกลุ่มคำมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเขียนเกรด 4 และมีความแตกต่างระหว่างประเภทของคำนิยามพบลักษณะเฉพาะในการให้คำนิยามแบบกลุ่มคำคือจะใช้ได้ศัพท์คำประเภทคำนามแต่ใช้กับคำกริยาได้ไม่คงที่ในแต่ละคน และผู้ใหญ่วัดให้รูปแบบคำนิยามคล้าย ๆ กัน

จากผลการวิจัยที่ เดมป์สเตอร์ (Dempster, 1989:163 Citing Christ and Petrone, 1977) นำมาสนับสนุนการเขียนคำที่ศึกษาการเขียนรู้คำศัพท์โดยมีประโยคแวดล้อมประกอบด้วยคำที่มีความหมายประกอบคำผลการศึกษพบว่านักเขียนกลุ่มที่เขียนคำโดยมีประโยคแวดล้อมประกอบการเขียนรู้คำได้ดีกว่านักเขียนกลุ่มที่เขียนคำที่มีเฉพาะความหมายประกอบคำ

เรื่องการเขียนรู้คำในประเทศไทยในกรมวิชาการ (2523) ได้เสนอวิธีสอนคำใหม่ดังนี้

- 1) ให้นักเรียนหาความหมายจากพจนานุกรมหรือประมวลคำศัพท์ท้ายหนังสือเรียน
- 2) ให้นักเรียนนำคำใหม่มาแต่งประโยค
- 3) ให้นักเรียนเติมคำให้เป็นคำประสม
- 4) ให้นักเรียนดูของจริง ภาพ หรือแสดงท่าทางประกอบแล้วให้บอกคำศัพท์
- 5) ให้นักเรียนจับคู่บัตรคำระหว่างบัตรคำศัพท์และบัตรความหมาย
- 6) ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ได้ความเหมาะสม
- 7) ให้นักเรียนหาคำตรงข้าม
- 8) ให้นักเรียนเขียนคำใหม่ตามคำบอก
- 9) กิจกรรมความสัมพันธ์ของคำใหม่กับภาพ
- 10) กิจกรรมลบลบคำ
- 11) กิจกรรมต่อบัตรคำ

ACC. No 096322
 DATE RECEIVED 24 ธ.ค. 2538
 CALL No. 612-66 032-66

จากการเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนคำของ วรพร แก้วพรก (2526:31-32) ที่ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

- 1) เขียนคำที่จะสอนให้นักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ และให้สัมผัสหลาย ๆ ครั้ง จะช่วยให้นักเรียนจำรูปคำได้ดีขึ้น
- 2) ครูอ่านให้ฟังให้นักเรียนอ่านตาม จะให้อ่านทีละคน หรือให้อ่านพร้อมกันก็ได้ แล้วแต่ครูจะเห็นสมควร
- 3) ครูอธิบายความหมายของคำโดยสรุปด้วยการใช้คำประกอบเมื่อนักเรียนอ่านแล้ว ครูก็อธิบายความหมายของคำนั้นๆให้นักเรียนทราบโดยการนำคำที่อธิบายความหมายของคำได้ตั้งขึ้น และเกิดความเข้าใจในการใช้คำนั้นได้ดีขึ้นด้วย
- 4) ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยใช้คำนั้น ๆ เพื่อมุ่งให้นักเรียนใช้คำได้ถูกต้อง

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้คำในชั้นประถมศึกษาไว้คือ ฉวีวรรณ สุขवास (2529: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของวิธีเรียนโดยรวมและโดยแยกที่มีต่อการเรียนรู้คำประเภทคล้ายคลึงกันทางเสียงและทางความหมายของนักเรียนสองภาษาที่มีระดับความพร้อมทางภาษาไทยต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าในการเรียนคำด้านการออกเสียงกลุ่มที่นักเรียนด้วยวิธีเรียนโดยแยกเรียนรู้คำได้จำนวนมากว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเรียนโดยรวมและกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีเรียนโดยรวมเรียนรู้คำได้จำนวนไม่แตกต่างกัน และในการเรียนคำทางด้านการออกเสียงและด้านความหมายกลุ่มที่มีความพร้อมทางภาษาไทยในระดับสูงเรียนรู้คำได้จำนวนมากว่ากลุ่มที่มีความพร้อมทางด้านภาษาไทยในระดับต่ำ นอกจากนี้นักเรียนเรียนรู้คำประเภทที่คล้ายคลึงกันทางความหมายได้จำนวนมากกว่าคำประเภทที่คล้ายคลึงกันทางเสียง

ในปีเดียวกันจากการศึกษาของมาเรียม นิลพันธ์ (2529: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอิทธิพลของคำแวดล้อมและการทบทวนที่มีต่อการอ่านคำใหม่ของนักเรียนที่พูดภาษาแม่ต่างกันผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนคำที่มีคำแวดล้อมให้จำนวนครั้งการเรียนน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนคำที่ไม่มีคำแวดล้อม

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่าการเรียนคำมีความสำคัญมากและการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ความหมายคำในมีหลายวิธีผู้วิจัยสนใจที่จะหาคำตอบนี้

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของวิธีเสนอให้เรียนและเพศของผู้เรียนที่มีต่อการรู้ความหมายคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตลอดจนศึกษากิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของผู้เรียน

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศของผู้เรียน

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรู้ความหมายคำโดยวิธีวิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างสอดคล้อง แบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม แบบใช้ภาพประกอบและแบบใช้นิยามความหมาย(กลุ่มควบคุม)

2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรู้ความหมายคำของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

สมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังต่อไปนี้

1. ถ้าให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเรียนความหมายคำจากวิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างสอดคล้อง แบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม แบบใช้ภาพประกอบ และแบบใช้นิยามความหมาย(แบบเดิม)แล้ววิธีเสนอให้เรียนทั้ง 4 แบบจะส่งผลให้นักเรียนรู้ความหมายคำแตกต่างกันออกไปตามเพศของผู้เรียนหรือมีกิริยาร่วมระหว่างวิธีเสนอให้เรียนและเพศของผู้เรียน
2. ถ้าให้นักเรียนเรียนคำจากวิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างสอดคล้อง แบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม แบบมีภาพประกอบ แบบใช้นิยามความหมาย(แบบเดิม)แล้วนักเรียนจะรู้ความหมายคำแตกต่างกัน
3. ถ้าให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเรียนความหมายคำจากวิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างสอดคล้อง แบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม แบบใช้ภาพประกอบ และแบบใช้นิยามความหมาย(แบบเดิม)แล้วนักเรียนจะรู้ความหมายคำแตกต่างกัน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในครั้งนี้มีหลายด้านซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1. ด้านความรู้

- 1.1 ทำให้ทราบว่ามีความรู้ความแตกต่างวิธีเสนอให้เรียนกับเพศหรือไม่
- 1.2 ทำให้ทราบว่าวิธีเสนอให้เรียนแบบใดจะทำให้มีการรู้ความหมายค่ามากกว่ากัน ระหว่างวิธีเสนอให้เรียนแบบใดตัวอย่างสอดคล้อง แบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม แบบใช้ภาพประกอบ และแบบใช้นิยามความหมาย (กลุ่มควบคุม)
- 1.3 ทำให้ทราบว่าระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายเพศใดจะมีการรู้ความหมายค่ามากกว่ากัน

2. ด้านการนำไปใช้

- 2.1 ช่วยให้ผู้สอนสามารถนำวิธีเสนอให้เรียนที่เหมาะสมกับเพศของผู้เรียนไปใช้ได้ถูกต้อง
- 2.2 ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำวิธีเสนอให้เรียนที่ส่งผลต่อการรู้ความหมายค่ามากที่สุดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา
- 2.3 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการสอนคำศัพท์ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานีที่มีจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตั้งแต่ 2 ห้องเรียนขึ้นไปจาก 9 อำเภอ กับ 3 กิ่งอำเภอ จำนวน 51 โรงเรียนรวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,360 คน แล้วสุ่มนักเรียนจาก 9 อำเภอกับอีก 3 กิ่งอำเภอเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 อำเภอๆละ 1 โรงเรียนๆละ 40 คนรวมนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 192 คน

2. ตัวแปรที่สำคัญ

2.1 ตัวแปรอิสระมี 2 ตัวแปรได้แก่วิธีเสนอให้เรียนและเพศของผู้เรียน

2.1.1 วิธีเสนอให้เรียนแบ่งเป็น 4 ระดับ

2.1.1.1 วิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างสอดคล้อง

2.1.1.2 วิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม

2.1.1.3 วิธีเสนอให้เรียนแบบใช้ภาพประกอบ

2.1.1.4 วิธีเสนอให้เรียนแบบใช้นิยามความหมาย (กลุ่มควบคุม)

2.1.2 เพศของผู้เรียนคือนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คะแนนการรู้ความหมายคำซึ่งได้จากการทดสอบหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบการรู้ความหมายคำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

- 1) นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี
- 2) วิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างสอดคล้อง หมายถึง วิธีเสนอให้เรียนที่ใช้ประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่างลักษณะของคำที่ต้องการให้รู้ความหมายโดยให้ตัวอย่างจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
- 3) วิธีเสนอให้เรียนแบบให้ตัวอย่างตรงกันข้าม หมายถึง วิธีเสนอให้เรียนที่ใช้ประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่างลักษณะของคำที่ต้องการให้รู้ความหมายโดยให้ตัวอย่างจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
- 4) วิธีเสนอให้เรียนแบบใช้ภาพประกอบ หมายถึง วิธีเสนอให้เรียนที่ใช้ประโยคแวดล้อมที่มีคำที่ใช้ในการวิจัยปรากฏร่วมอยู่ด้วยพร้อมตัวอย่างภาพประกอบที่ต้องการให้นักเรียนรู้ความหมายคำซึ่งผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้ว
- 5) วิธีเสนอให้เรียนแบบใช้นิยามความหมาย (กลุ่มควบคุม) หมายถึง วิธีเสนอให้เรียนโดยให้ประโยคแวดล้อมที่มีคำที่ใช้ในการวิจัยปรากฏร่วมอยู่ด้วยพร้อมตัวอย่างนิยามความหมายของคำจากพจนานุกรม
- 6) ประโยคแวดล้อม หมายถึง ประโยคที่ผู้วิจัยนำคำในกลุ่มตัวอย่างเรียนรู้อ่านแล้วแต่ประโยคโดยให้แต่ละประโยคมีคำที่ใช้ในการวิจัยปรากฏร่วมอยู่ด้วย
- 7) ประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่างสอดคล้อง หมายถึง ประโยคที่ให้ตัวอย่างลักษณะของคำที่ต้องการให้นักเรียนรู้ความหมายโดยให้ตัวอย่างจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
- 8) ประโยคแวดล้อมที่ให้ตัวอย่างตรงกันข้าม หมายถึง ประโยคตัวอย่างลักษณะตรงกันข้ามกับคำที่ต้องการให้นักเรียนรู้ความหมายโดยให้ตัวอย่างตรงกันข้ามจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
- 9) คำใหม่ หมายถึง คำที่กรมวิชาการกำหนดให้เป็นคำใหม่ โดยกำหนดไว้ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 10) การรู้ความหมายคำ หมายถึง คะแนนการรู้ความหมายคำซึ่งได้จากการทดสอบรู้ความหมายคำ